

Lavkarbonbetong og CCS-sementer :

Svein B Eriksson
Heidelberg Materials Sement Norge

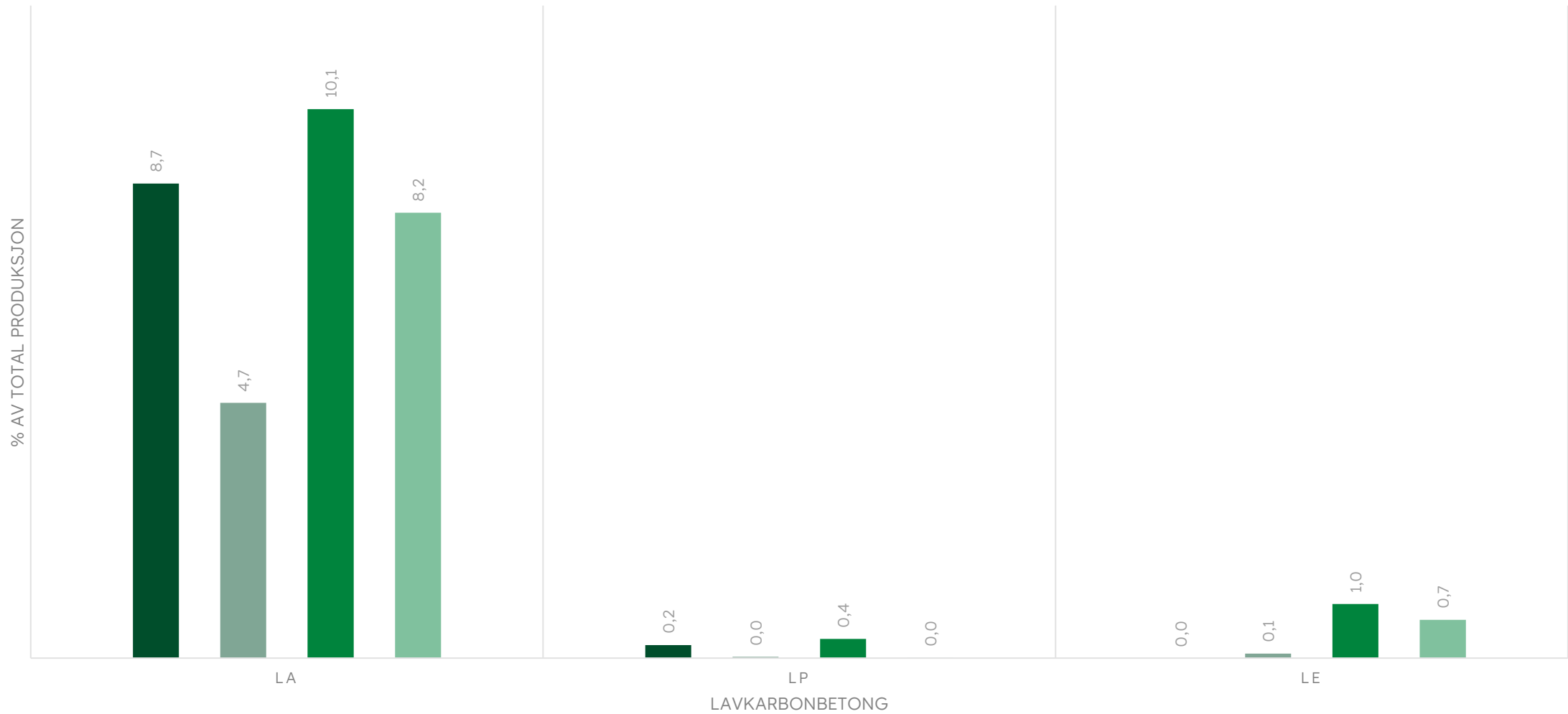

Hvorfor brukes ikke lavkarbonbetong ?

Statistikk utenfor Oslo

■ 2021 ■ 2022 ■ 2023 ■ 2024

Lavkarbonbetong

- Byggherrer kjenner ikke
- Arkitekter kjenner ikke
- Rådgivende kjenner ikke og beskriver ikke
- Mange tror det er for dyrt
- Noen blander lavkarbonbetong med lavvarmebetong
- Mange tror det blir store ulemper på byggeplass
- Bestandighetsproblematikk

Hvem etterspør lavkarbonbetong i dag?

Byggherrene

- Oslo Kommune
- Statsbygg
- Nye Veier/SVV
- Forsvarsbygg
- BaneNor

De store entreprenørene

- Skanska
- Veidekke
- AF

Andre drivere

- Miljørådgivere, i alle ledd.
- Store eiendomsselskaper (Mustad Eiendom)

*Bør vi ta en mer
aktiv rolle?*

Tiltak

- **Offentlig anbud og etterlevelse av 30 % klimavekting**
- **Frokost og lunsjmøter med RIB**
- **Arkitektseminarer**
- **Byggherrepåvirkning**

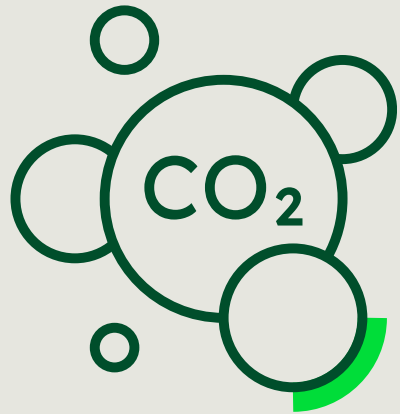

Betong – fundamentet i samfunnet

Vårt klimafotavtrykk er blitt for stort – og nå reduserer vi det

**5-7 % av globale CO₂-utslipp
er fra sementproduksjon**

*I Norge, ca 3 %

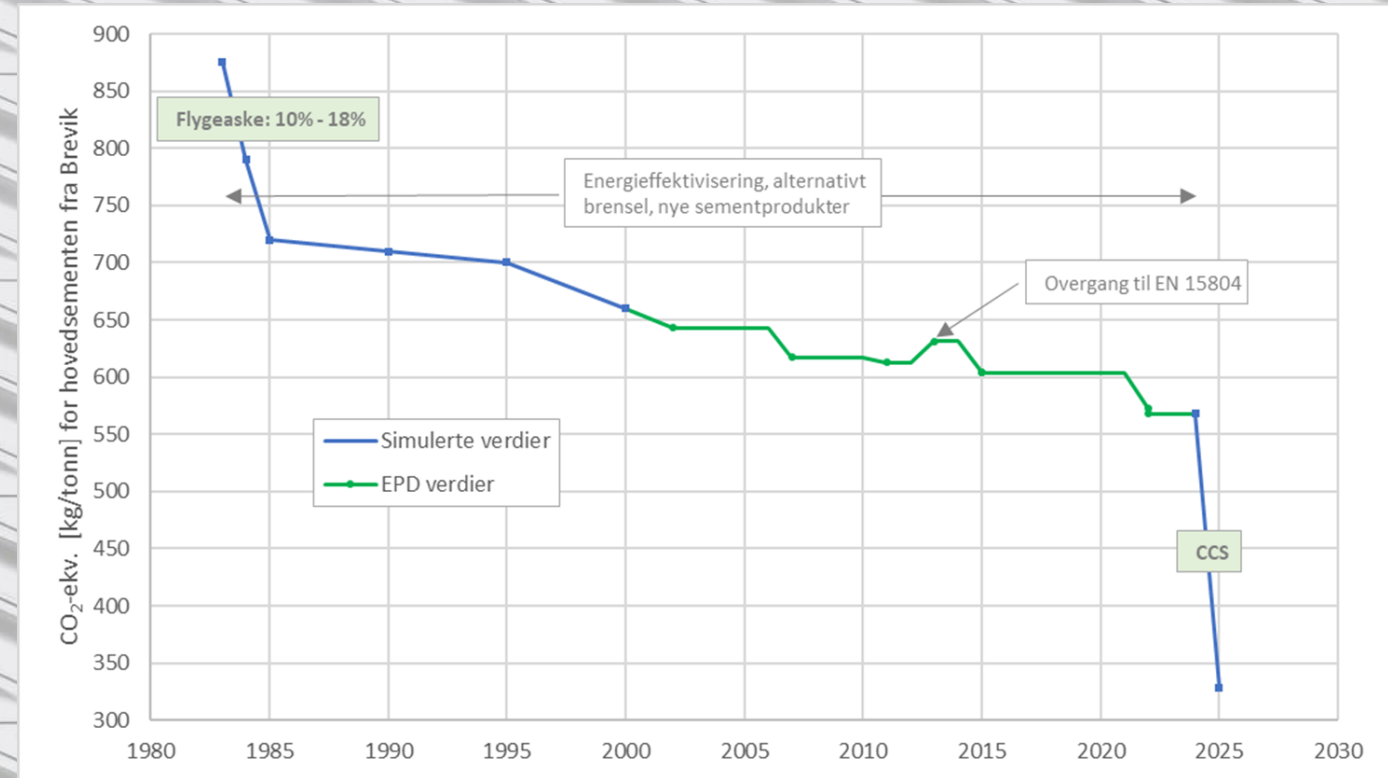

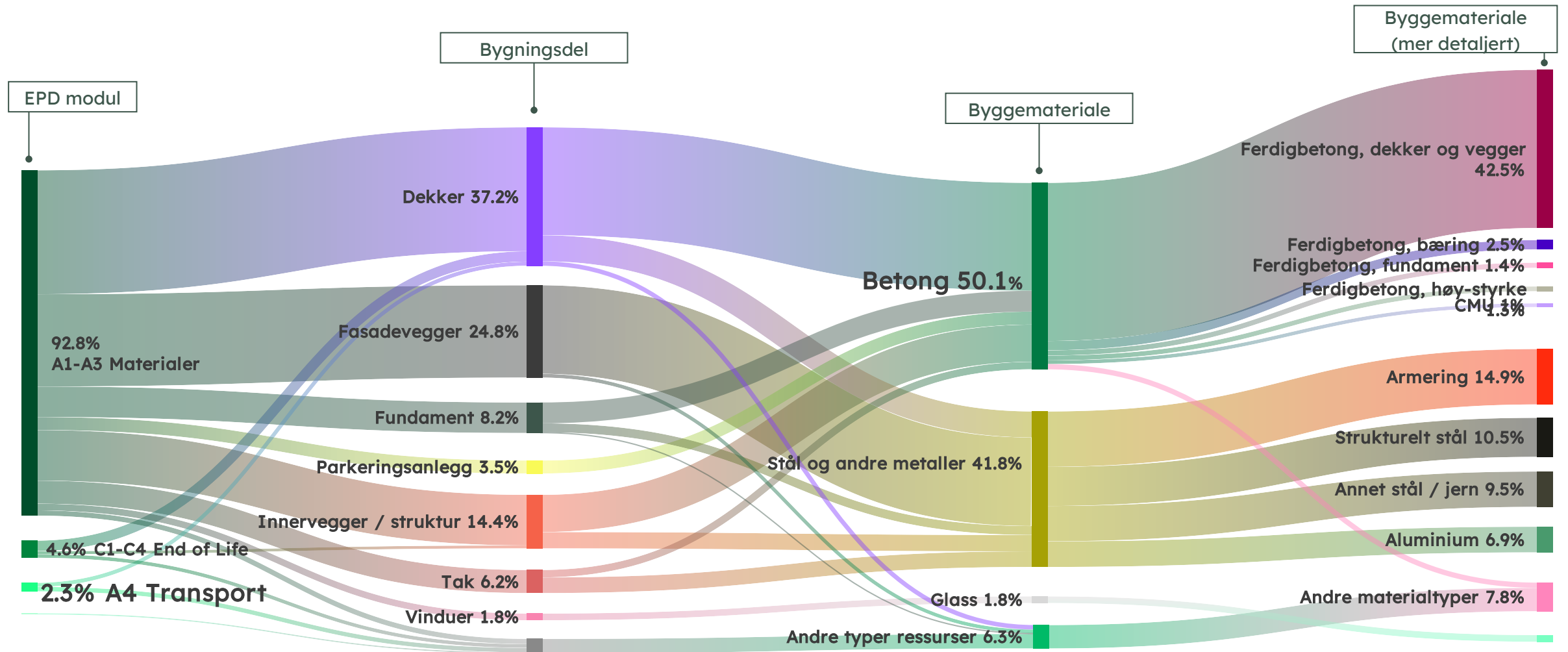
FIT for 55

- EU-Kommisjonen la i 2021 frem en pakke med forslag til regelverk kalt «Fit for 55».
- EU forplikter seg til å oppfylle sitt mål om å redusere klimagassutslippene med 55 prosent innen 2030, sammenlignet med 1990.
- Pakken er del av EUs grønne vekststrategi, og vil bidra til oppfyllelse av Paris-avtalen.
- Norge har felles klimapolitikk med EU, og er omfattet av reglene.

Vi er på ballen...

50 % av iboende karbon i bygg er fra betong

Hvordan?

**Vi tar 400.000
tonn CO₂ helt ut
av kretsløpet**

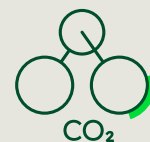

Status for Brevik CCS

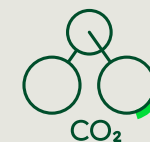
- **Prosjektet er ferdigstilt i des.2024**
- **Første utskipning av CO₂ våren 2025**
- **De første CCS-reduserte sementproduktene kommer på markedet i Q4 2025**

Karbonfangstprosjektet – nøkkeltall

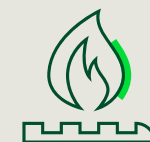
400.000 tonn
CO₂ per år

55 tonn
CO₂ per time

Fange **50% av fabrikkens CO₂-utslipp** – begrenset av **tilgjengelig overskuddsvarme**

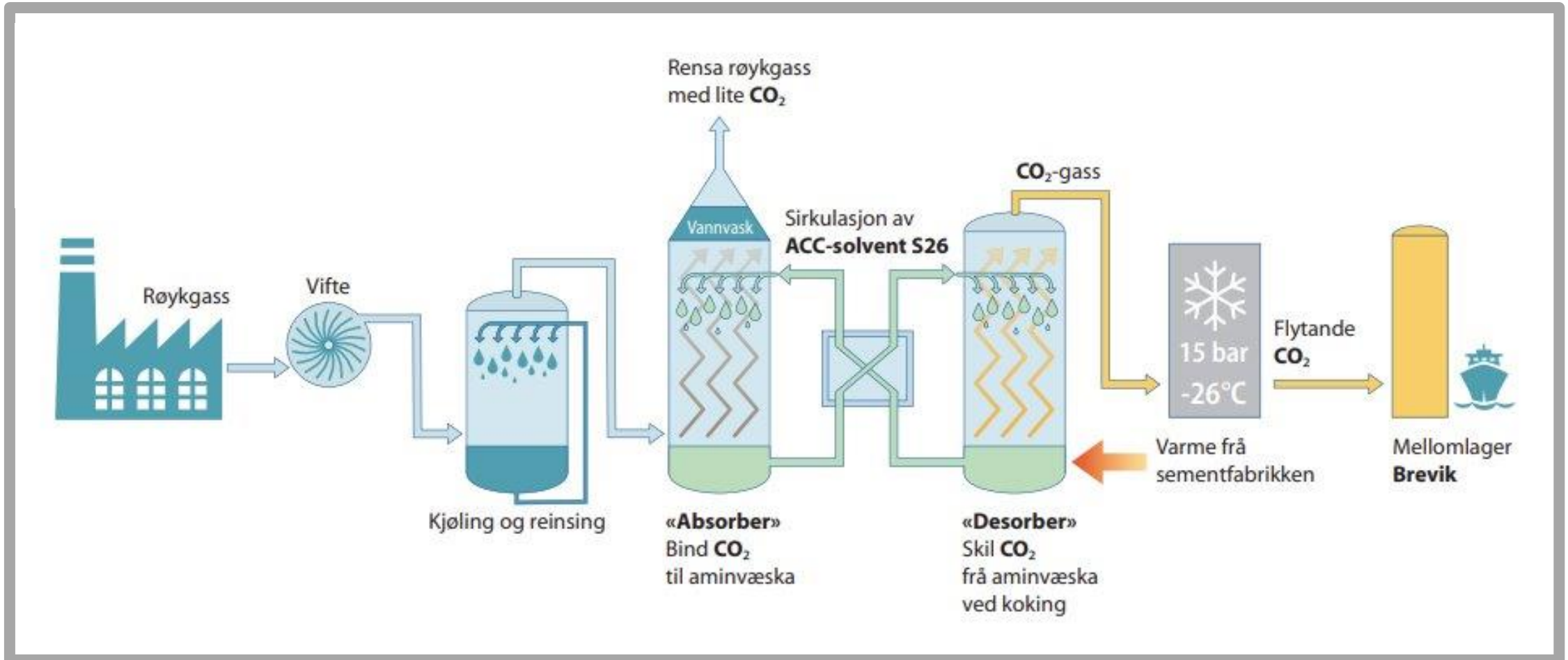

46 MW varmegjenvinning –
30 MW fra sementprosess
16 MW fra **CO₂-kompressor**

Slik renser vi CO₂

”

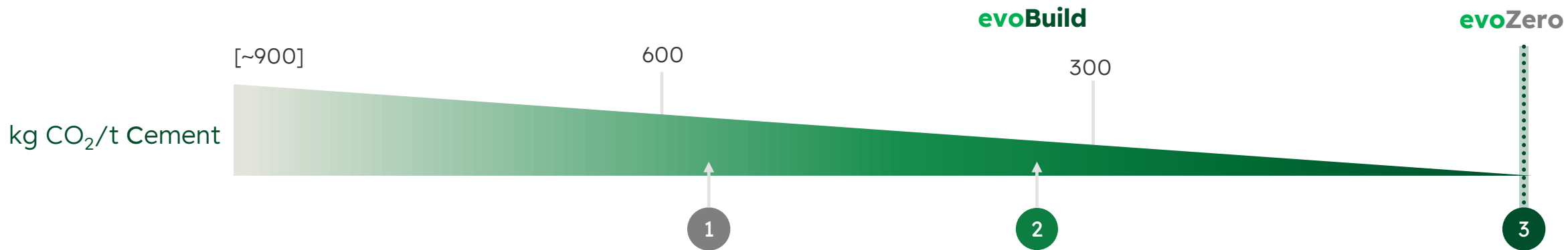
Heidelberg Materials er først i verden med å tilby sement-produkter basert på CCS. Vi tilbyr to hovedprodukter:

evozero

evoBUILD

Tre typer blir tilgjengelig

GWP kg CO₂/t

	Today	evoBuild	evoZero
Standard FA	① 568	② 328	③ 34
Anlegg FA	599	348	39
Industri (CEM II)	663	378	31
Dokumentasjon	EPD (GWP)	EPD (GWP) / DNV	EPD/DNV

Hvorfor bruke evoZero i betong ?

- Muliggjør betong med null netto utslipp
- Samme høye ytelse og bruksområder
- Tradisjonelle byggemetoder kan benyttes
- Unik bærekraftprofil

Lavkarbonbetongklassene og utslippskutt målt mot 1990

- sett i lys av Norges forpliktelser under Parisavtalen om
minimum 55% utslippskutt av klimagasser innen 2030...

EU's klimapakke «Fit for 55»

Vårt mål:

**Betong skal bli et
karbonnøytralt
byggemateriale, og
alle nye bygg skal
prosjekteres med
minimum
Lavkarbon Pluss**

Lavkarbonbetong – og utslippskutt målt mot 1990

	Fasthetsklasse	B20	B25	B30	B35	B45	B55	B65
Lavkarbonklasse	Utslippskutt fra 1990	Maksimalt tillatt klimagassutslipp [kg CO ₂ -ekv. pr m ³ betong]						
Bransjereferanse	~10%	200	210	245	270	300	310	330
Lavkarbon B	~20%	180	190	225	240	270	280	300
Lavkarbon A	~30%	160	170	200	210	220	230	240
Lavkarbon Pluss	~45%	135	140	150	160	170	180	190
Lavkarbon Ekstrem	~60%	100	105	110	120	130	140	150
evozero	~87%	34	36	38	40	42	43	44

Lavkarbonbetong – og utslippskutt målt mot 1990

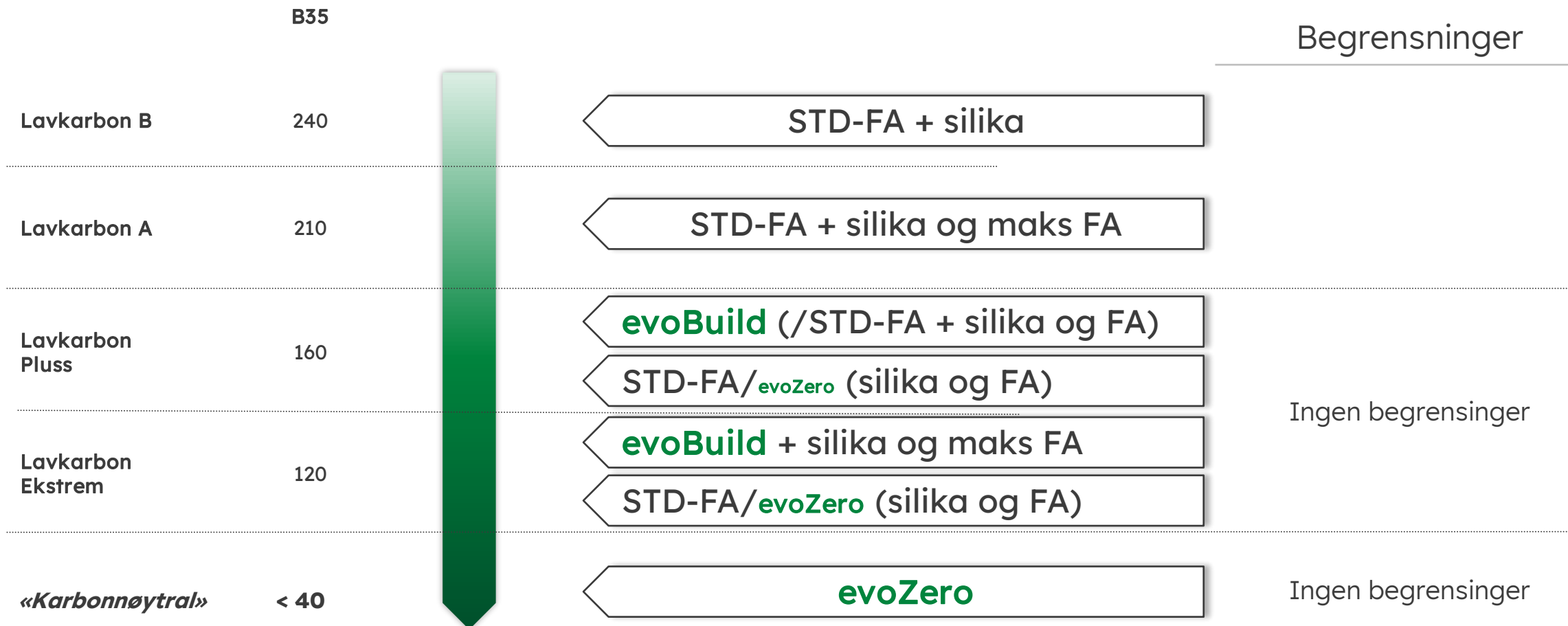

	Fasthetsklasse	B20	B25	B30	B35	B45	B55	B65
Lavkarbonklasse	Utslippskutt fra 1990	Maksimalt tillatt klimagassutslipp [kg CO ₂ -ekv. pr m ³ betong]						
Bransjereferanse	~10%	200	210	245	270	300	310	330
Lavkarbon B	Lavkarbon Pluss og Ekstrem bør bli den nye normalen						280	300
Lavkarbon A	~30%	160	170	200	210	220	230	240
Lavkarbon Pluss	~45%	135	140	150	160	170	180	190
Lavkarbon Ekstrem	~60%	100	105	110	120	130	140	150
evozero	~87%	34	36	38	40	42	43	44

Betongproporsjonering med evoBuild og evoZero

Karbonbetongklasser (NB37:2024)

Grenseverdier [kg CO₂/m³, A1-A3]

Heidelberg
Materials